

دانشکده علوم تربیتی و روان شناسی
گروه روان شناسی

راهنمای نگارش پروپوزال

کارشناسی ارشد
و رساله های دکتری

تهیه کننده:

گروه روان شناسی

دی ماه ۱۳۹۳

دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی
پیشنهاد پژوهش Research Proposal

عنوان

نام و نام خانوادگی استاد/استادان راهنما

استاد/استادان مشاور

پژوهشگر

رشته تحصیلی

دوره کارشناسی ارشد / دکتری

سال ورود

امضاء دانشجو

امضاء استاد مشاور

امضاء استاد راهنما

بیان مسأله

بیان مسأله به معنای توصیف و توجیه موضوع پژوهش است. در این قسمت باید به این سوال جواب داده شود که چرا مسأله پژوهش مسأله‌ای است که باید مورد پژوهش علمی قرار گیرد. اصل کلی در بیان مسأله رعایت یک روند منطقی است به طوری که شروع آن با مسأله و ختم آن با هدف پژوهش می‌باشد. در بیان مسأله معلوم می‌شود که: بروز و شیوع مشکل چقدر است؟ چه کسانی را در بر می‌گیرد؟ این موضوع از چه زمانی و به چه ترتیبی در جامعه به صورت مسأله در آمده و چه تحولی داشته است؟ دلایل احتمالی مشکل چیست؟ چه راه‌هایی تا کنون بکار رفته است؟ و تا چه اندازه موفق بوده است و چرا این روش انتخاب شده است؟ لازم است عوارض ناشی از تداوم مشکل و فواید ناشی از اجرای پژوهش و کاربرد آن به روشنی مطرح گردد.

ضرورت اجرای پژوهش نیز در همین قسمت آورده می‌شود.

- زمینه مسأله باید شواهدی دال بر وجود مسأله با استناد به نظرات متخصصان و یا نتایج پژوهش‌های پژوهشگران مطرح کند.
- زمینه مسأله باید علل احتمالی بروز مسأله، محدوده مسأله و ویژگی‌های آن را مشخص سازد.
- بیان مسأله خوب حاوی چند اطلاعات مهم است: اهمیت مسأله، محدود کردن مسأله در یک حوزه تخصصی، اطلاعات کلی درباره پژوهش‌های انجام شده و چارچوبی برای ارائه نتایج پژوهش.
- در بیان مسأله باید تمام متغیرهای مورد مطالعه شامل مستقل، وابسته، تعدیل کننده و واسطه‌ای (در صورت وجود) گنجانده شود.
- یک مسأله پژوهش زمانی از اهمیت برخوردار است که دست کم یکی از ویژگی‌های زیر را دارا باشد: فراهم آوردن دانش در یک زمینه خاص، کمک به تدوین نظریه، تعمیم یافته‌های پژوهش‌های قبلی، پیشبرد روش‌شناسی پژوهش و روشن ساختن برخی از مسائل مهم روز.

گستره نظری و پیشینه پژوهش

مروری بر مطالعات به منظور دستیابی به جنبه‌های مختلف موضوع پژوهش است که برای محقق فرصتی فراهم می‌سازد تا درک کند در این زمینه چه کارهایی انجام شده و چه اطلاعاتی در این زمینه وجود دارد و او باید از کجا شروع کند و یا چه کاری و چگونه کار را انجام دهد. در حقیقت مروری بر مطالعات خلاصه‌ای از نکات اصلی، نتیجه‌گیری عمومی و خلاء موجود در مطالعات و کاربرد در پژوهش می‌باشد. در هنگام سازمان دهی مرور مطالب، اول بحث را به مطالعاتی که حداکثر ارتباط را با مطالعه حاضر دارند اختصاص دهید. ضمناً ذکر نام خانوادگی نویسنده مورد نظر و سال پژوهش او نیز در متن ضروری است. توجه شود منظور از ارائه این قسمت صرفاً به نقل قول از مراجع و منابع مختلف نیست، بلکه باید همراه با خلاصه‌ای از این نظرات و بحث کلی و با دیدی انتقادی باشد. در پایان این قسمت یک جمع‌بندی کلی از مطالب ارائه شده و جایگاه پژوهش حاضر در بین پژوهش‌های قبلی مشخص شده و الگوی نظری کار بیان میشود. در این قسمت لازم نیست مباحث نظری از پژوهش‌های داخلی و خارجی جدا شود بلکه در هر قسمتی که یک بحث نظری ارائه می‌شود، پژوهش‌های داخلی و خارجی مربوطه نیز عنوان می‌شود. نیازی به جدا کردن این قسمت‌ها در فصل دوم نیست.

فرضیه‌ها یا سوال‌های پژوهش

به صورت یک جمله خبری و در حد امکان جهت دار نوشته شود و حاوی یک پیشگویی باشد و زیربنای علمی داشته باشد. زمانی که پیشینه اجازه دهد فرضیه . زمانی که پیشینه کافی برای ارائه فرضیه وجود نداشته باشد سوال ارائه می شود.

تعریف عملیاتی متغیرهای پژوهش

به صورت واقعیاتی قابل اندازه گیری با کلمات ساده، عینی، واضح و قابل اندازه گیری بیان شود.

طرح پژوهش

با توجه به مطالعه، نوع طرح پژوهش بر پایه ی گزاره های مسأله انتخاب می شود. طرح آزمایشی، طرح شبه آزمایشی، طرح علی-مقایسه ای، طرح پیمایشی، طرح همبستگی و یا انواع طرح های کیفی مورد استفاده همراه با شاخص های مربوطه توضیح داده شود.

شرکت کنندگان

در این قسمت به ترتیب جامعه، نمونه پژوهش، حجم نمونه و روش محاسبه آن، روش نمونه گیری، معیارهای ورود و خروج مطالعه و ملاحظات اخلاقی "داوطلب یا داوطلب نبودن و ..." مطرح می شود. در این قسمت نمودار گردشی شرکت کنندگان در هر مرحله از مطالعه ارائه گردد.

ابزارهای پژوهش

ابزارهای استفاده شده می توانند شامل پرسشنامه، مشاهده، مصاحبه، مقیاس های درجه بندی و آزمون‌ها باشند. در گزارش ابزار استفاده شده، ابتدا این ابزار توصیف شوند، سپس شیوه نمره گذاری آن‌ها ذکر شود و در پایان ویژگی های روانسنجی نظیر اعتبار و روایی آن‌ها گزارش شود. برای حفظ یکپارچگی و سهولت انتقال مطالب واژه reliability اعتبار و واژه validity روایی ترجمه شود. توصیف، شیوه نمره گذاری و ویژگی های روان سنجی هر یک از ابزارها در یک پارگراف ارائه شود. در بعضی از مطالعات تکالیفی وجود دارد که شرکت کنندگان باید آن را انجام دهند یا موادی وجود دارد که تمام افراد باید از آنها استفاده کنند. تکلیف و مواد استفاده شده دقیقاً تشریح شوند.

روش اجرای پژوهش

در این قسمت، مراحل اجرای مطالعه و شیوه گردآوری داده ها توضیح داده می شود. ترتیب خاص گام های برداشته شده برای مطالعه بیان می شود. روش های جدید را دقیقاً توضیح دهید. مراحل انجام تکالیف در صورت وجود، به گونه سلسله مراتبی و مرحله وار بیان شود. در کارآزمایی های بالینی، خلاصه پروتکل های درمانی یا روند ارائه آزمون ها ذکر شود.

روش تجزیه و تحلیل داده‌های پژوهش

روش های آماری مورد استفاده جهت تجزیه و تحلیل هر یک از سوال ها یا فرضیه های پژوهش به تفکیک ذکر شود.

منابع

در این قسمت نویسنده باید فهرستی از منابع و ارجاعات مورد استفاده در متن پایان نامه، مانند (کتاب، مقاله، مصاحبه، اینترنت و...) را ارائه نماید. برای کسب اطلاعات بیشتر به کتاب "راهنمای نگارش و نشر مقاله علمی؛ انجمن روانشناسی آمریکا، ویرایش ششم، ترجمه علیپور، رضایی و ساجدی فر مراجعه شود"

نحوه نگارش منابع

- بجز سطر اول هر منبع، سایر سطرها باید با یک (۱.۲۷) سانتی متر تورفتگی شروع شود و شروع هر منبع، فاقد هر گونه علامت و نشانه باشد. **Paragraph-indent and spacing- special- hanging –by= 1.27**
- ابتدا منابع فارسی و سپس منابع انگلیسی آورده می‌شود.
- ترتیب نوشتن منابع بر حسب حروف الفبای فارسی و انگلیسی (حروف الفبای نام خانوادگی نویسنده) می‌باشد.
- در صورتی که چندین منبع از یک نویسنده استفاده شود ترتیب نگارش منابع از سال قدیم به جدید و منابع منفرد نویسنده می‌باشد.

نحوه ارجاع منابع در متن

- برای ارجاع منابع در متن پایان نامه به ترتیب نام خانوادگی نویسنده و سال آورده می‌شود (حقانی، ۱۳۸۷).
- * در صورتی که مطلب به صورت نقل قول مستقیم آورده می‌شود ذکر صفحه نیز ضروری است (حقانی، ۱۳۸۷، ص ۴۹).
- در صورتی که نویسندگان منبع مورد نظر دو نفر باشند، نام خانوادگی هر دو در تمام ارجاع ها همراه با سال مربوطه ذکر می‌شود (مردوخی، موسوی، ۱۳۸۷).
- در صورتی که نویسندگان منبع مورد نظر سه تا پنج نفر باشند، در اولین ارجاع نام خانوادگی همه نویسندگان ذکر می‌شود (مردوخی، موسوی و جهانگیری، ۱۳۸۷). در ارجاعات دوم به بعد فقط نام نویسنده اول و واژه « و همکاران» آورده می‌شود.
- در صورتی که نویسندگان منبع مورد نظر بیش از پنج نفر باشند از ابتدا بعد از نام نویسنده اول «و همکاران» ذکر می‌شود (حسینی و همکاران، ۱۳۸۵).
- در مورد منابع انگلیسی نام خانوادگی نویسنده (نویسندگان) به فارسی مانند موارد فوق آورده می‌شود (اسمیت و همکاران، ۲۰۰۴). آنجا که برای اولین بار در متن، نام فارسی نویسنده منبع انگلیسی ذکر می‌شود نام خانوادگی آن به همراه اسم مختصر فرد به زبان انگلیسی به صورت پاورقی آورده شود.

مثال Nigg, J.T.

- چنانچه در ابتدا یا اواسط جمله به منبعی ارجاع داده شود فقط سال در داخل پرانتز قرار می‌گیرد. (حقانی ۱۳۸۷)

- چنانچه در پایان جمله به منبعی ارجاع داده شود نام خانوادگی نویسنده (نویسندگان) و سال در داخل پرانتز قرار می‌گیرد.

- چنانچه در پایان جمله به چند منبع ارجاع داده شود منابع با « ؛ » از یکدیگر جدا می‌شوند. ترتیب ذکر چند منبع در یک ارجاع بر اساس نام خانوادگی اولین نویسنده است (حسینی و همکاران، ۱۳۸۵؛ حقانی، ۱۳۸۷)

نمونه‌هایی از شیوه نگارش فهرست منابع (به نقطه گذاری‌ها توجه شود)

توجه شود که در فهرست منابع فارسی و انگلیسی، نخست نام خانوادگی نویسنده و سپس نام کوچک ذکر شود.

مقاله

نام خانوادگی نویسنده (گان) حرف اول نام کوچک نویسنده (گان). سال انتشار. عنوان کامل مقاله. نام کامل مجله، شماره جلد مجله، صفحه شروع تا صفحه ختم مقاله.

مشهدی، ع؛ رسول زاده طباطبایی، ک؛ آزاد فلاح، پ و سلطانی فر، ع. (۱۳۸۸). مقایسه بازداری پاسخ و کنترل تداخل در کودکان مبتلا به اختلال نارسایی توجه/فزون کنشی و کودکان بهنجار. *مجله روانشناسی بالینی*، ۱، ۵۰-۳۷.

Barkley, R. A., Fischer, M., Smallish, L., & Fletcher, K. (2006). Young adult follow-up of hyperactive children: Adaptive functioning in major life activities. *Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry*, 45, 192-202.

* فقط حرف اول کلمه اول عنوان مقاله به صورت بزرگ نوشته می‌شود.

* حرف اول تمام کلمات نام مجله به استثنای حروف اضافه نیز به صورت بزرگ نوشته می‌شود.

* نام مجله و شماره مجله به صورت مورب (ایتالیک) نوشته می‌شود.

همایش‌ها

نام خانوادگی نویسنده (گان) حرف اول نام کوچک نویسنده (گان). سال ارائه. عنوان مقاله. عنوان همایش یا کنگره به طور کامل، محل برگزاری، صفحه شروع تا صفحه ختم مقاله در کتاب مجموعه مقالات.

حمزهلو، م؛ مشهدی، ع؛ صالحی فدردی، ج. (۱۳۹۰). رفتارهای خود جرحی و اقدام به خودکشی در زندانیان مرد با یا بدون اختلال نارسایی توجه/فزون کنشی (ADHD). همایش سراسری خودکشی و رفتارهای مرتبط. دانشگاه علوم پزشکی زنجان، ایران، ۱۶-۱۷.

Westerberg, H., Brehmer, Y., D'Hondt, N., Söderman, D., & Baöckman, L. (2008). *Computerized training of working memory: A controlled, randomized trial*. Poster presented at the meeting of the Cognitive Neuroscience Society, San Francisco, CA, 223-224.

- * فقط حرف اول کلمه اول عنوان مقاله به صورت بزرگ نوشته می‌شود.
- * حرف اول تمام کلمات نام کنفرانس به استثنای حروف اضافه نیز به صورت بزرگ نوشته می‌شود.

کتاب

۱- وقتی نویسنده کل کتاب یک یا چند نفر باشند:

نام خانوادگی نویسنده (گان) حرف اول نام کوچک نویسنده(گان). سال انتشار. عنوان کامل کتاب. شماره چاپ. محل یا شهر محل انتشار: اسم ناشر.

سرمد، ز؛ بازرگان، ع و حجازی، ا. (۱۳۸۱). *روش‌های پژوهش در علوم رفتاری*. تهران: انتشارات آگاه.

Barkley, R. A. (2006). *Attention-deficit/hyperactivity disorder: A handbook for diagnosis and treatment*. Third Edition, New York: Guilford Press.

- * حرف اول تمام کلمات نام ناشر به صورت بزرگ نوشته می‌شود.
- * عنوان کتاب به صورت مورب (ایتالیک) نوشته می‌شود و فقط حرف اول کلمه اول عنوان کتاب به صورت بزرگ نوشته می‌شود.

۲- اگر کتاب ترجمه شده است نام مترجم پس از عنوان کتاب بیان شود:

سادوک، و؛ سادوک، ب. (۱۳۸۷). *خلاصه روانپزشکی: علوم رفتاری- روانپزشکی بالینی*، ترجمه ح، رفیعی و ف، رضایی، جلد سوم، ویراست نهم، تهران: انتشارات ارجمند. (تاریخ انتشار اثر به زبان اصلی ...)

۳- اگر نویسنده فصلی از کتاب با نویسنده کتاب متفاوت باشند:

نام خانوادگی نویسنده (گان) حرف اول نام کوچک نویسنده (گان). سال انتشار. عنوان فصل. نام خانوادگی نویسنده (گان) کل کتاب حرف اول نام کوچک نویسنده (گان) عنوان کتاب. شماره صفحات. محل یا شهر محل انتشار: اسم ناشر.

Engle, R. W., Kane, M. J., & Tuholski, S. W. (1999). Individual differences in working memory capacity and what they tell us about controlled attention, general fluid intelligence and functions of the prefrontal cortex. In A. Miyake & P. Shah (Eds.), *Models of working memory: Mechanisms of active maintenance and executive control* (pp. 102–134). New York: Cambridge University Press.

- * عنوان فصل مورد استفاده به صورت مورب (ایتالیک) نوشته می‌شود و فقط حرف اول کلمه اول عنوان فصل به صورت بزرگ نوشته می‌شود.

پایان نامه

نام خانوادگی و حرف اول نام کوچک نویسنده. سال. عنوان کامل پایان نامه. نوع پایان نامه ، نام دانشکده و دانشگاه.

مشهدی، ع (۱۳۸۸). بررسی کنش های اجرایی و تاثیر شیوه های درمانگری (دارو درمانگری، آموزش کنش های اجرایی و ترکیب این دو مداخله) در افزایش کنش های اجرایی و کاهش نشانه های بالینی کودکان مبتلا به اختلال نارسایی توجه/فزون کنشی، رساله برای دریافت مدرک دکترا منتشر نشده، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه تربیت مدرس.

Dige, N. (2010). *Neuropsychological tests and functional impairments in adult attention deficit hyperactivity disorders – with a special reference to memory disturbance*, thesis for doctoral degree (Ph.D), Karolinska Institute. Stockholm, Sweden.

* فقط حرف اول کلمه اول عنوان پایان نامه به صورت بزرگ نوشته می شود. عنوان پایان نامه به صورت ایتالیک نوشته می شود.

سایت اینترنتی

نام خانوادگی و حرف اول نام کوچک نویسنده یا شرح پدید آورنده یا نام پایگاه. سال نشر یا آخرین تاریخ به روز رسانی. عنوان . آدرس کامل دسترسی (Retrieve from). تاریخ دسترسی شامل، ماه و روز. مثال پایگاه اینترنتی:

Reserve Bank of Australia. (2007). Statements on monetary policy. Retrieve from: <http://www.rba.gov.au/PublicationsAndResearch/StatementsOnMonetaryPolicy/index.html>

مثال مقاله در مجلات الکترونیک:

Christensen, P. (2004). The health-promoting family: A conceptual framework for future research. *Journal of Social Science and Medicine* [online], Vol. 59, No. 2, pp: 223-243. Available from: <http://www.sciencedirect.com/science/journal/02779536>

ویرایش و نکات فنی پایان نامه و رساله

کلیه مطالب و مندرجات پروپوزال پایان نامه یا رساله می‌بایست با برنامه Word تایپ و حروفچینی شود. تمامی متن‌ها روی کاغذ A4 (۲۹۷×۲۱) دو رو تایپ شود. صفحات اصلی می‌بایست به صورت ساده و بدون استفاده از کادر و یا سرصفحه تایپ شود. خط اول کلیه پاراگراف‌های متن به استثنای پاراگراف اول هر بخش باید به اندازه ۱/۲۷ سانتی متر تو رفتگی داشته باشد.

اندازه و نوع قلم مورد استفاده

نوع قلم مورد استفاده در تمامی متن یکنواخت و برای فارسی قلم B نازنین و برای انگلیسی قلم Times New Roman می‌باشد. اندازه و نوع قلم مورد استفاده در بخش‌های مختلف پایان نامه و رساله مطابق جدول زیر باشد.

جدول اندازه و نوع قلم مورد استفاده در بخش‌های مختلف پایان‌نامه

اندازه	نوع قلم	نوع متن
۱۲	B نازنین نازک	متن فارسی*
۱۴	B نازنین توپر (Bold)	تیتراهای اصلی
۱۲	B نازنین توپر (Bold)	تیتراهای فرعی
۱۰	B نازنین نازک	پاورقی فارسی
۱۰	Times New Roman	پاورقی انگلیسی
۱۲	B نازنین نازک	فهرست منابع فارسی
۱۲	Times New Roman	فهرست منابع انگلیسی

حاشیه بندی و فاصله گذاری

حاشیه‌های سمت چپ، بالا و پایین ۲/۵ سانتی متر و حاشیه سمت راست برابر ۳ سانتی متر می‌باشد.
- در صورتی که در برخی موارد اندازه شکل‌ها یا جدول‌ها بزرگتر از فضای داخل حاشیه‌ها باشد، با کوچک کردن آنها و یا با استفاده از کاغذ A3 (به صورت تا خورده) حاشیه رعایت می‌گردد.

- استفاده از سرصفحه (Header) و کادر در صفحه‌ها مجاز نیست.

- فاصله سطرها در تمامی پایان نامه برابر ۱/۱۵ است.

- فاصله بین عناوین با متن قبل یک سطر و با متن بعد فاصله نیاز ندارد.

- بین متن و جدول‌ها نیز یک سطر فاصله در نظر گرفته شود.

- بین عنوان جدول و جدول فاصله نیاز ندارد.

پاورقی یا زیرنویس

- در صورتی که یک عبارت یا واژه نیاز به پاورقی دارد با فوت نوت مشخص می‌شود. پانویس اصطلاحات خاص

با حرف بزرگ انگلیسی شروع می‌شود و بقیه موارد با حروف کوچک شروع می‌شود.

- اندازه قلم مورد استفاده در زیر نویس برای فارسی ۱۰ و برای انگلیسی ۱۰ باشد.

- پاورقی فارسی از سمت راست و پاورقی انگلیسی از سمت چپ درج شود.

- شماره گذاری پاورقی بصورت صفحه‌ای باشد، یعنی شماره پاورقی در هر صفحه از شماره ۱ شروع می‌شود

- کلیه اسامی لاتین باید در پاورقی و با ذکر حرف اول نام کوچک آورده شوند. مثال: Nigg, J.T.

- حتی المقدور از آوردن کلمات انگلیسی در متن فارسی خودداری شود و ترجیحاً معادل فارسی آن آورده شود و در صورت

لزوم معادل انگلیسی کلمه یا عبارت در پاورقی آورده شود.

- در مواردی که لازم است از کلمات اختصار انگلیسی در متن استفاده شود، ابتدا معادل فارسی آن نوشته شده و سپس

حروف اختصار در پرانتز قرار می‌گیرد و اصل کلمه یا عبارت انگلیسی در پاورقی آورده می‌شود.

- آوردن اصل کلمه یا عبارت انگلیسی در پاورقی فقط برای اولین بار ضرورت دارد.

- در صورت استفاده از کلمه انگلیسی در متن فارسی اندازه قلم آن ۱ شماره کوچک تر از اندازه قلم فارسی باشد.